

La Riverego kebekia esperantista bulteno

Septembro 2006

Esperanto-Societo Kebekia

Jaro 21, No 85

Kiu estos la verda stelo?

Martin Benoit

En la Internacia Televido, ekestis en mezo de aŭgusto muzika konkurso en Esperanto. La konkurso estis anoncita antaŭ jam pluraj monatoj en Ĝangalo kaj en ITV. Do entute 8 amatoraj kantistoj kaj ensembloj de ĉie en la mondo konkuris por esti la Verda Stelo 2006!

La konkurso funkcias kiel turniro, en kiu okazas dueloj inter du ensembloj kaj kantistoj. Ili sendis al ITV sian videokanzonon spektotan. La spektantoj de la

elsendo Muzikume povas pere de www.internacia.tv voĉdoni por tiu kiu progresos en la sekvan fazon. La unua fazo okazas en aŭgusto kaj septembro, la dua fazo en oktobro kaj la finalo en novembro.

La konkurantoj devenas de ses landoj, el kvar kontinentoj (Svedio, Hungario, Israelo, Madagaskaro, Maŭricio kaj Brazilo). Iliaj muzikoj estas plej diversaj, kiel balado, rego, popmuziko kaj koruso.

Tiu konkurso aperas post la reapero de ITV. Efektive, la televido ekmalhavis monon, kaj sepdeko da Esperantistoj decidis donaci al la fondaĵo po 10 € monate dum unu jaro por restarigi ĝin. Pluraj aliaj elsendoj aperos baldaŭ, kiel Tĉeko, kiu estas movbildaĵo pri universitata vivo.

Mi do invitas vin spekti ITV-on, voĉdoni por la Verda Stelo, kaj se ITV vokas vian malavarecon, donaci monon al ĝi.

Qui sera l'étoile verte?

À la Télévision internationale a débuté au milieu d'août un concours de musique en espéranto. Le concours avait été annoncé il y a déjà plusieurs mois dans Ĝangalo et sur ITV. Donc en tout huit chanteurs et groupes amateurs de partout dans le monde compétitionnent pour être l'Étoile verte de l'Espérantie!

Le concours fonctionne comme un tournoi, qui présente des duels entre deux concurrents. Ils avaient envoyé au préalable un vidéo-clip à diffuser de leur chanson.

Les téléspectateurs de l'émission Muzikume peuvent au moyen de www.internacia.tv voter pour le concurrent qui avancera au tour suivant. Le premier tour a lieu ces mois d'août et de septembre, le deuxième tour en octobre et la finale en novembre.

Les concurrents viennent de six pays et de quatre continents (Suède, Hongrie, Israël, Madagascar, île Maurice et Brésil). Leurs musiques sont des plus diverses, de la ballade au reggae, en passant au pop et au chant choral.

Ce concours fait suite au second début de ITV. Effectivement, la chaîne a manqué d'argent, et plusieurs dizaines d'espérantistes ont décidé de donner à la fondation 10 € par mois pendant un an afin de le faire redémarrer. Plusieurs autres émissions apparaîtront bientôt, comme Tĉeko, qui est un dessin animé sur la vie universitaire.

Je vous invite donc à écouter ITV, à voter pour l'Étoile verte, et si cela touche votre générosité, à lui fournir un support financier.

Mots agricoles

Sylvain Auclair

Au cours de la rencontre montréalaise d'espéranto de juin dernier, les participants ont buté sur quelques mots. Les voici: *plugi* signifie *labourer*, alors que *pluki* signifie *cueillir*. Quant à la moisson, c'est simplement *rikolto*.

Une *ferme*, c'est un *bieno*. Ne pas confondre avec *farmo*, qui signifie *affermage* (c'est-à-dire la situation où le fermier est un locataire et doit donner au propriétaire — le plus souvent un noble — une part de sa

récolte); ni avec *fermo*, qui signifie *fermeture*... On entend souvent *farmbieno*: il s'agit d'une terre tenue en affermage (ou métairie).

La différence entre *tero* et *grundo* est un peu plus délicate, et leurs sens se recouvrent un peu beaucoup. Le *tero*, c'est la terre, celle sur laquelle on marche, on construit, celle dans laquelle on creuse; c'est aussi, avec une majuscule, le nom de notre pauvre planète. Le *grundo*, c'est la substance dans laquelle poussent les

végétaux et s'enracinent les arbres; c'est aussi le *terrain*, propice ou non aux maladies ou à la publicité.

Parmi ces mots, mentionnons aussi *agro*, qui est la *terre cultivée* (on devrait donc dire *agrokultivado* plutôt que *agrikulturo*, mais l'influence du français est profondément ancrée dans l'espéranto) et *humo*, qui est la couche supérieure de la terre, la plus fertile, l'humus.

Affichage interdit...

Jérôme F. Bouchard

Au début de septembre, une responsable de l'organisme responsable de l'affichage sur les colonnes Morris de la ville de Québec a communiqué avec l'Association canadienne d'espéranto (KEA) pour se

plaindre que des affiches faisant la promotion de l'espéranto avaient été placardées sans permission sur les dites colonnes.

Tant les administrateurs de KEA

que ceux de la Société québécoise d'espéranto ont tenu à rassurer que leurs organismes désapprouvent et n'ont aucun lien avec cette campagne d'affichage sauvage.

Suite en page 5...

**Société québécoise d'espéranto
Esperanto-Societo Kebekia**

La Riverego (Le Fleuve) est publié par la Société québécoise d'espéranto quatre fois par année, en mars, juin, septembre et décembre. Dépôts légaux : Bibliothèques nationales du Canada et du Québec. Premier trimestre 1986. ISSN 0830-9574. Le contenu des articles est sous la responsabilité des auteurs. La reproduction des articles est permise avec mention obligatoire de la source. Photocopié à 90 exemplaires. Gratuit pour les membres de la Société québécoise d'espéranto. Rédaction : Jérôme Frédéric Bouchard (jero@esperanto.qc.ca). Administrateurs de la SQE : Normand Fleury (président), Martin Benoit (vice-président), Boris-Antoine Legault (secrétaire), Sylvain Auclair (trésorier) et Vincent Riendeau (conseiller).

La Riverego estas eldonata de la Esperanto-Societo Kebekia kvarfoje dum la jaro : marte, junio, septembro kaj decembre. Pri la enhavo de la artikoloj respondecas la aŭtoroj mem. Oni rajtas kopii la artikolojn, kun nepra indiko de la fonto. Fotokopiita 90oble. Senpage por la membroj de la ESK. Por la aliaj, la jara abono kostas 10 kanadajn dolarojn. UEA-kodo de la Societo : kebk-d. Redaktado: Jérôme Frédéric Bouchard (jero@esperanto.qc.ca). Estraranoj de ESK : Normand Fleury (prezidanto), Martin Benoit (vicprezidanto), Boris-Antoine Legault (secrétaire), Sylvain Auclair (kasisto) kaj Vincent Riendeau (konsilanto).

Échéance pour le prochain numéro / *Limdato por la venonta eldono* : 2006.12.01

6358-A, rue de Bordeaux • Montréal • H2G 2R8 • informo@esperanto.qc.ca • www.esperanto.qc.ca

Financaj rezultoj

Sylvain Auclair, kasisto

Post eksterordinara jaro laŭ financa vidpunkto, ĉefe pro same eksterordinara donaco, la financa jaro finiĝinta la 31^{an} de majo de ĉi tiu jaro montris multe malpli favoran rezulton, kun perdo je preskaŭ 600 dolaroj. Rilate la rimedojn, malpliigis la kotizoj, la abonoj al Monde de l'Espéranto kaj, kompreneble, la donacoj, de 2 603 \$ al pli normala sed tamen bedaŭrinda 73 \$...

La kostoj ankaŭ malpliigis, sed tio ŝuldiĝas ĉefe al la preskaŭa

malapero de la kostoj rilate la eldonojn de *Nanatisis*. Tamen kreskis la sendokostoj kaj la preskostoj de *La Riverego*, kaj ankaŭ la kostoj rilataj al informado, parte pro eldono de stoko da flugfolioj. Aparta kosto estis la nomumo de honora membro, kiu valoris same kiel dumviva kotizo, t.e. 300 \$.

Kompreneble, pro tiu perdo, la asocia kapitalo malkreskis, sed tamen restas pli ol 7 000 \$ da aktivoj (el kiuj preskaŭ 1 500 dolaroj da espereble vendotaj libroj), kaj pli

ol 5 000 \$ da kapitalo. Kreskis la pasivoj al pli ol 2 000 \$, el kiuj preskaŭ tri kvaronoj estas la rezervo por dumvivaj membroj, kiu kreskis ĉi-jaro pro la aliĝo de du novaj dumvivaj membroj kaj la aliĝo de la jam aludita dumviva membro.

Kompreneble, fojaj malprofitoj estas normala en nia situacio: ni ja ne celas profiti aŭ akumuli monon, sed elspezi ĝin por evoluigi nian aferon. Ni tamen atentu, memorigas la kasisto.

Ekzempleroj de Pasporta Servo por arkivo petataj

Derk Elderveen, kompilanto

Antaŭ tri monatoj mi afiŝis alvokon pri eldonoj kiuj mankas al la arkivo de Pasporta Servo, kaj al la Centro de Dokumentado kaj Esploro pri la Lingvo Internacia (CDELI) en La Chaux-de-Fonds, Svisio. Feliĉe, du bonvoluloj pretis helpi: Wolfgang Loose el Germanio donacis eldonojn 1981 kaj 1982 por la arkivo de Pasporta Servo, kaj pioniro Jeanne-Marie Cash el Francio donacis eldonon 1979 por la arkivo de Pasporta Servo, kaj dekunu malnovajn

eldonojn kiuj mankis al CDELI! Sekve, la arkivo de Pasporta Servo kun kompletas, sed tiun de CDELI ne jam. Tial mi nun afiŝas duan alvokon. Se vi posedas kelkajn el la subaj eldonoj de la lastaj dek jaroj, kaj pretas donaci ilin al unu el la plej gravaj Esperantobibliotekoj por estonta konservo, bonvolu sendi mesaĝon al mi: 1996, 1997, 1998, 2000, 2001, 2003, 2004, 2005, 2006.

Krome, ni ŝatus por ambaŭ arkivoj ricevi ekzemplerojn de « Programa Pasporto », la antaŭulo de Pasporta Servo kiun Ruben Feldman-Gonzalez el Argentino estigis en 1966. Koran antaŭdankon pro via helpo,

<http://www.tejo.org/ps> ;
paspaserv@wxs.nl

*Pasporta Servo strebas atingi
1400 gastigantojn en eldono 2007!
Helpu nin!*

Mortis la Rano...

Sylvain Auclair

Ni havas la malagrablan devon anonci la morton de *La Rano*, klubo kuniganta tri Esperantistojn en Saganio regiono (région du Saguenay), pro interpersonaj konfliktoj. Same mortis *la Kvakejo*, interreta diskutgrupo aranĝita de Michel Légaré nome de la klubo.

Mia studado en Pollando

Abraham Langoume

Mi estas sekretario de Internacia Studenta Esperanto-Klubo en Bydgoszcz. Mi estas senegalano kaj parolas kvar senegalajn naciajn lingvojn : diola, mia gepatra lingvo, wolof la plej parolata en mia lando, mandingue kaj kreol, nur parolataj en Kazamancio, la verdega regiono en Senegalio kie mi naskiĝis.

Mi ankaŭ parolas la francan, kiu estas la oficiala lingvo, la anglan kaj la hispanan kiujn mi jam lernis en la Studumo, krome Esperanton kaj la polan lingvon. Entute mi parolas nun en dek lingvoj.

Por bone esperante spertiĝi kaj akiri multajn valorajn diplomojn polajn kaj internaciajn pri internacia

turismo kaj kulturo, mi decidis studentiĝi al Internacia Studumo pri Turismo kaj Kulturo (ISTK) en Bydgoszcz, la sola en la tuta mondo kie oni instruas ĉiutage en Esperanto.

Samtempe, pere de Internacia Studumo pri Turismo kaj Kulturo (ISTK) mi studentiĝis ĉe la Akademio Internacia de la Sciencoj San Marino (AIS). En februaro, mi gajnis la unuan premion en la Esperanto kvizo. Dank al tio, mi ricevis senpagan studadon en Internacia Studumo pri Turismo kaj Kulturo (ISTK) por 2006 - 2007.

La vivo en Bydgoszcz por mi estas malmultekosta : por loĝado en

studenta dumo, mi nur pagas po unu eŭro nokte, do po 30 eŭrojn monate.

Mi ĝojus, se vi ankaŭ aliĝus al Internacia Studumo pri Turismo kaj Kulturo (ISTK) kaj AIS studado en Bydgoszcz, por ke pligrandiĝu tie nia studenta Esperanto familio en Bydgoszcz, kie jam aliĝis jam por 2006 - 2007 gestudentoj el pli ol dudek landoj de la mondo.

Mi volonte respondos al ĉiuj viaj demandoj pri la studado en Bydgoszcz.

alangoume@hotmail.com

Internacia Studumo pri Turismo kaj Kulturo

Wojciech Ruminski

Internacia Studumo pri Turismo kaj Kulturo estas trijara nepublika post-maturecekzamena lernejo funkcia ekde 1991, lauleĝe registrita. En 1996 la studumo akiris la statuson de klerigejo de la Akademio Internacia de la Sciencoj (AIS) San Marino.

Plena eduk'ciklo daŭras tri jarojn kaj permesas akiri sciojn necesajn por labori en naŭ profesioj. Post 1^a la jaro : lektoro de Esperanto por komencantoj kaj gvidanto de porinfanaj aranĝoj; profesioj/postenoj : oficisto pri turisma informado, oficisto en vojaĝagentejo, kaj

internacia vojaĝgvidanto.

Post la 2^a studjaro : lektoro de meznivelaj kursoj de Esperanto kaj verkanto de arta keramiko; profesioj/postenoj : organizanto de turisma priservado, regiona turisma ĉiĉerono kaj animanto de kultura agado.

Post la 3^a studjaro - profesioj/postenoj : kursgvidanto de Esperanto, specialiste pri organizado kaj disvolvado de turismo kaj specialisto pri organizado de kulturo ev. titolo de bakalaŭro de AIS pri humanistiko au morfosciencoj.

Dum la jaroj 1991 - 2006 lecionojn en la studumo gvidis lekciistoj el 55 landoj por gestudentoj el 85 landoj de la mondo. La plej ofte uzataj lingvoj en la studumo, apud la pola kaj esperanto, estis : angla, hispana, franca, litova, albana, itala, mongola, germana kaj rusa.

Nia Internacia Studumo kaj AIS-Klerigejo Bydgoszcz estas la sola en la mondo, kie oni ĉiutage instruas en Esperanto.

www.esperanto-turismo.com

Finnis Unioni Europaeae praesidentibus in morem venit

Samedi 1 juillet 2006, 12h19

HELSINKI (AFP) - « *Finnis Unioni Europaeae praesidentibus in morem venit* » : la Finlande a inauguré samedi sa présidence de l'Union européenne (UE) en publiant un bulletin d'informations en... latin.

Le pays nordique proposera chaque mercredi sur son site internet un condensé de l'actualité européenne dans la langue de saint Benoît, ou *Benedictus Casinensis* (V^e-VIe siècles), fondateur de l'ordre des bénédictins et l'un des patrons de l'Europe.

« *Accedit, quod usus linguae Latinae cultui humano Europaeo honorem habet et de radicibus societatis Europaeae usque ad antiquitatem classicam pertinentibus omnes commonefacit* », peut-on lire dans ce premier bulletin rédigé par des professeurs d'université.

La présidence finlandaise, qui a fait de la transparence de l'UE l'un de ses principaux chevaux de bataille, ne propose pas de traduction pour

les profanes.

À moins de parler... finnois. La version originale donne ceci : « *latinankielen käyttö on myös kunnianosoitus eurooppalaiselle sivistykselle ja muistutus eurooppalaisen yhteiskunnan antiikkiin ulottuvista juurista* ».

Ce qui peut se traduire de la façon suivante : « *l'usage du latin tient lieu d'hommage à la civilisation européenne et de rappel des racines de la société européenne, qui remontent jusques aux temps de l'Antiquité classique* ».

L'intérêt de la Finlande, pays de confession luthérienne, pour la langue officielle de l'Eglise catholique remonte à 1999, lors de sa première présidence européenne.

« *L'expérience avait été très appréciée et nous avons décidé de la renouveler* », a indiqué Miia Lahti, rédactrice en chef du site internet de la présidence finlandaise (www.ue2006.fi en français, www.eu2006.fi en anglais).

Le bulletin d'informations sera diffusé deux fois en juillet et une fois par semaine de septembre à décembre après une pause en août.

Deux latinistes renommés, Reijo Pitkäranta et Tuomo Pekkanen, ont été chargés des versions. Ces universitaires sont à l'origine de ce qu'ils présentent comme la seule émission radiophonique d'informations en latin au monde, Radio Vatican mise à part. Créée en 1989 sur la radio publique Yle Radio 1, elle est désormais disponible sur internet (www.yleradio1.fi/nuntii).

Le français et l'anglais sont les deux langues de référence du site de la présidence. Mais tout document traduit dans l'une des autres langues des Etats membres (actuellement 25) de l'Union sera également mis en ligne.

La présidence finlandaise espère entre 100 000 et 200 000 visiteurs par mois sur son site internet.

Source : <http://fr.news.yahoo.com>

Affichage interdit (suite)

Suite de la page 2...

La démarche de cette responsable est légitime et logique : elle a probablement cherché à communiquer avec ceux qu'elle présumait être les auteurs de ces affichages.

Par contre, lorsqu'on prend le temps d'y réfléchir plus longuement, cette anecdote fait sourire. En effet, est-ce que cette dame prend contact avec l'Office de la langue française quand, par exemple, un graffiti en français brise le mobilier urbain?

Pour reprendre les propos de Boris-Antoine Legault, cette histoire a au moins le mérite de nous montrer qu'à Québec, il y a des espérantistes suffisamment actifs pour entreprendre une pareille campagne de promotion!

Montrealaj Esperanto-kunvenoj (MEK)

DATO	KIE	HORO	TEMO
ven. 29 ^a sept. 2006	MEDO **	19 h	Ĝenerala kunsido
6-9 ^a okt. 2006	Silvero (Usono)		ARE. Detaloj : vidu ĉe www.esperanto.qc.ca
ven. 27 ^a okt. 2006	MEDO **	19 h	Elektota temo
ven. 24 ^a nov. 2006	MEDO **	19 h	Elektota temo
sab. 16 ^a dec. 2006	Botanika Ĝardeno †	18 h	Esperanto - Festo kaj komuna bufedo

**** Montreala Esperanto-Domo (MEDO):** 6358-A rue de Bordeaux, Montréal

Entre Papineau et De Lorimier.

Métro Beaubien, Autobus 18 Beaubien Est

Voir le site web pour un plan d'accès : www.esperanto.qc.ca

19 h *Horo por komencantoj, lernado, konversacio, demandoj pri la movado.*

Heure pour les débutants : conversation, questions, grammaire...

20 h *Anoncoj, libera babilado, libro - pruntado kaj - aĉetado, aliĝo al ESK.*

Annonces, emprunt ou achat de livres, de revues, adhésion à la SQE.

20 h 30 *Tema programo, diskuto, kvizo, ludo...*

Programme thématique, discussion, quizz, jeux...

† **Botanika Ĝardeno (Jardin Botanique) :** 4101, rue Sherbrooke Est, Montréal

Métro Pie-IX, stationnement payant

ENTREZ PAR LES SERRES, derrière le bâtiment administratif.

Por komentoj, proponoj, demandoj : informo@esperanto.qc.ca

Kaj?

En plus de la Société québécoise d'espéranto, il existe au Québec plusieurs clubs d'espéranto et un regroupement de club espérantistes. En voici les coordonnées.

Club d'espéranto de l'UdeM: udem@esperanto.qc.ca

McGill Esperanto Club: mcgill@esperanto.qc.ca

Club d'espéranto de l'UQAM: uqam@esperanto.qc.ca

MEMO, Montreala Esperanta Movado : <http://esperanto-montreal.org>

Pour ajouter votre club à cette liste ou annoncer une activité, écrivez-nous à riverego@esperanto.qc.ca